

RİSKLİ SİGORTALAR HAVUZU VE DENETİMİ

Arif Hikmet CESUR
Sigorta Denetleme Kurulu Başkanı

6 Ekim 2017, İstanbul

SÜREÇ VE KURULUŞ AMACI

- Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Üst Sınırı – 12.4.2017
- Sigorta teminatı satın alınmasında ve poliçe tanziminde yaşanan sıkıntılar
- Sigorta yaptırmak isteyenler ve acentelerden gelen şikayetler
- Sigorta şirketlerinin tarifeye uyumuna ve poliçe tanzimine ilişkin denetimler
- Riskli Sigortalar Havuzu – 11.7.2017
- Prim ve hasarların ruhsat sahibi şirketler arasında paylaşımı – 12.4.2017'den itibaren

KAPSAMI

- Taksi
- Minibüs (sürücü dahil 10-17 koltuk)
- Küçük otobüs (sürücü dahil 18-30 koltuk)
- Otobüs (sürücü dahil 31 ve üzeri koltuk)
- Kamyon
- Çekici
- Diğer tüm araçlar (1, 2 ve 3. basamaklar)
 - Otomobil
 - Traktör
 - Motosiklet
 - Kamyonet
 - İş makinesi ...

DEĞERLENDİRME KOMİTESİ

- TSB, TMTB ve Müsteşarlıktan birer temsilci
- Havuz işlemlerini inceleme (üçer aylık)
- Havuz işlemleri değerlendirme raporu hazırlama
- Havuz kapsamındaki poliçelere ilişkin hasar dosyaları ve süreçlerinin incelenmesini talep etme

T. MOTORLU TAŞIT BÜROSU

- Havuz kapsamındaki poliçelere ilişkin prim ve hasarları sigorta şirketleri arasında paylaşdırmak, borç ve alacak tutarlarını belirlemek ve borçlu şirketlerden tahsilat yaparak alacaklı şirketlere dağıtmak
- Havuz kapsamındaki poliçelere ilişkin hesapları yönetmek
- Değerlendirme Komitesinin talebi üzerine Havuz kapsamındaki poliçelere ilişkin hasar dosyalarını ve süreçleri incelemek
- İnceleme raporunu Değerlendirme Komitesine sunmak
- Değerlendirme Komitesinin sekreteryaya işlemlerini yürütmek
- Havuz ile şirketler arasındaki ihtilafları gidermek
- Şirketler tarafından Havuza gönderilecek prim ve hasar bilgilerine ilişkin bordroların içeriğini belirlemek

TMTB YÖNETİM KURULU

- 11/07/2017 tarihinden sonra düzenlenen poliçelerde araç grubu ve basamak bazında devredilecek prim tutarını
- Primin taksitle tahsil edilmesi halinde devredilecek primi
- Şirketin reasürans anlaşmasının olması halinde anlaşmanın özelliğine göre devredilecek prim ve paylaşıma konu hasarı
- Aracın kullanım tarzı ve basamak değişikliği sonucu Havuz kapsamına dahil edilmesine veya kapsamdan çıkmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir

HAVUZA PRİM DEVRİ

A- Tarife (Trafik) primi = Risk primi + şarjmanlar (SGK payı hariç)	450 TL
B- SGK payı = Tarife primi x %(10/9)	50 TL
C- BSMV = (Tarife primi + SGK payı) x %5	25 TL
D- THGF = (Tarife primi + SGK payı) x %5	25 TL
E- GH katılım payı (sigortalı) = (Tarife primi + SGK payı) x %2	10 TL
F- Sigorta ettirenden tahsil edilen (A+B+C+D+E)	610 TL
G- Aracı komisyonu = (Tarife primi + SGK payı) x %8	40 TL
H- Şirket komisyonu = (Tarife primi + SGK payı) x %5	25 TL
I- Havuza devir = Tarife primi – Aracı komisyonu – Şirket komisyonu	385 TL
J- GH şirket payı = (Tarife primi + SGK payı) x %1	5 TL
K- Şirkete kalan net tutar = Şirket komisyonu – GH şirket payı	20 TL

HAVUZA PRİM DEVRİ

A- Tarife (Trafik) primi = Risk primi + şarjmanlar (SGK payı dahil)	500 TL
B- SGK payı = Tarife primi x %10	50 TL
C- BSMV = Tarife primi x %5	25 TL
D- THGF = Tarife primi x %5	25 TL
E- GH katılım payı (sigortalı) = Tarife primi x %2	10 TL
F- Sigorta ettirenden tahsil edilen (A+C+D+E)	610 TL
G- Aracı komisyonu = Tarife primi x %8	40 TL
H- Şirket komisyonu = Tarife primi x %5	25 TL
I- Havuza devir = Tarife primi - (SGK Payı + Aracı komisyonu + Şirket komisyonu)	385 TL
J- GH şirket payı = Tarife primi x %1	5 TL
K- Şirkete kalan net tutar = Şirket komisyonu – GH şirket payı	20 TL

PAYLAŞIM ESASLARI

- Devredilen prim ve hasarların;
 - %50'si Kara Araçları Sorumluluk branşında ruhsat sahibi şirketler arasında eşit olarak
 - %50'si Kara Araçları Sorumluluk branşında ruhsat sahibi şirketlerin son üç yıl içindeki portföy payları oranında paylaşılır
- Son üç yıl içindeki portföy payları;
 - 2017 yılı için 1.1.2014-12.4.2017 arası olarak,
 - 2018 yılından itibaren her yılın başı itibariyle son üç yıl olarak hesaplanır. Örneğin,
2018 yılı için 1.1.2015-31.12.2017 arası,
2019 yılı için ise 1.1.2016-31.12.2018 arası dönem dikkate alınır

PAYLAŞIM ESASLARI

- Son üç yıla ilişkin portföy payı her yılın başında hesaplanır ve yıl boyunca sabit kalır (çıkan şirket olmazsa)
- Yıl içinde ruhsat alan şirketler;
 - Portföy payına göre Havuzdan pay almaya bir sonraki yıl başından itibaren başlar
 - %50 eşit oranda eşit paylaşım ruhsat aldığı tarihten itibaren katılır
- Yıl içinde ruhsatı iptal edilen ya da ruhsatını iade eden şirket iptal veya iade tarihinden itibaren paylaşımından çıkar (hem %50 eşit hem de portföy payına göre paylaşım)
- Yıl içinde paylaşımından çıkan şirket olursa %50 eşit paylaşım ile portföy payına göre paylaşım oranları yeniden hesaplanır

HESAPLAŞMA

- Havuz kaydî sisteme göre çalışır
- Havuza devir ve havuzdan alacaklar aylık bazda hesaplanır
- Hesaplamaya göre borçlu olan şirketler Havuza ödeme yaparlar, alacaklı şirketler ise Havuzdan para alırlar
- Hesaplaşmaya ilişkin ödemeler aylık olarak yapılır
 - Şirket takip eden ayın 20. günü akşamına kadar bilgileri TMTB'ye gönderir (Ocak ayı için 20 Şubat tarihine kadar)
 - TMTB, bir sonraki ayın 15. günü akşamına kadar borç ve alacak durumunu şirkete bildirir (Ocak ayı için 15 Mart tarihine kadar)
 - Borçlu şirket, bildirimden itibaren 15 gün içinde borcunu öder
 - Toplanan tutar, takip eden 15 gün içinde alacaklı şirketlere paylaşılır

HAVUZ HESABI (ŞİRKET)

ALACAK

- Ödenen Tazminatlar
 - Maddi tazminatlar
 - Bedeni tazminatlar
 - Masraflar (eksper, aktüer, yargılama, faiz, tahkim vs.)
- Devredilen prim iptali
- Paylaşım alacağı
- Gecikme faizi alacağı

BORÇ

- Devredilen prim
- Devredilen ilave prim
- Paylaşım borcu
- Gecikme faizi borcu

TIBBÎ KÖTÜ UYGULAMAYA İLİŞKİN HAVUZUN FARKI

- Tanzim edilen tüm poliçeler havuz kapsamındadır
- %50 oranındaki eşit paylaşımı Müsteşarlık 20 puana kadar artırmaya ve düşürmeye yetkilidir
- Portföy payına göre paylaşımında 2017 yılı için son üç yıl olarak 1.1.2014-30.6.2017 arası dönem dikkate alınır
- Aracı komisyonu ve şirket komisyonu Değerlendirme Komitesi tarafından belirlenir
- Borçlu şirketin borcunu ödeme süresi bildirimden itibaren 10 iş günüdür
- Görevlendirilen şirketin alacaklı şirketlere alacaklarını dağıtma süresi 10 iş günüdür
- Değerlendirme Komitesi yerine Görevlendirilen Şirket vardır

DENETİM KONULARI - HAVUZ

- Prim ve hasarları sigorta şirketleri arasında paylaşılması
- Borç ve alacak tutarlarının belirlenmesi
- Borçlu şirketlerden tahsilat yapılması ve alacaklı şirketlere dağıtılması
- Havuz kapsamındaki poliçelere ilişkin hesapların yönetilmesi
- Havuz kapsamındaki poliçelere ilişkin hasar dosyalarını ve süreçlerinin incelenmesi

DENETİM KONULARI - ŞİRKETLER

- Havuz kapsamındaki risklerin Havuza devredilmesi (TKUİS hariç)
- Kapsamda olmayan risklerin devredilmemesi
- Devredilen primlerin doğru hesaplanması
- Havuz kapsamındaki risklere ilişkin tazminatların devri
- Havuz kapsamında olmayan risklere ilişkin tazminatların devredilmemesi (TKUİS hariç)
- Ödenen tazminatların doğru hesaplanması
- Havuza oluşan borçların zamanında ödenmesi
- Havuzdan devralınan işlerde karşılıkların doğru ayrılması (tüm şirketler açısından aynı özellikte portföy)
- Havuza devredilen işlere ilişkin karşılıkların doğru şekilde hesaplanması ve ayrılması
- Poliçe tanzim edilmekten kaçınılmaması

POLİÇE TANZİMİNDEN KAÇINMA

- Havuz kapsamında yer alan araçlarda kaçınma
 - Sorumlular hakkında 5684 sayılı Kanuna göre işlem yapılır
 - İlk seferde Müsteşarlıkça uyarı yapılır
 - Tekrarında SBM ekranlarına erişim geçici durdurulur (3-10 gün)
 - İkinci tekrarında SBM ekranlarına erişim sürekli durdurulur ve diğer tedbirler alınır
- Havuz kapsamında yer almayan araçlarda kaçınma
 - Sorumlular hakkında 5684 sayılı Kanuna göre işlem yapılır
 - Sigortacılık mevzuatında yer alan diğer tedbirler alınır

TEŐEKKÜRLER